

Gazdatüntetés Makó és Vásárhely határában

Az önköltséget kérték

Tizenkét megyében demonstráltak tegnap a gazdák a sertésciklus helyzet miatt. Csongrád megyében harminc-nyven traktor és jó tucatnyi személygépkocsi érkezett meg a 43-as főútvonalra meghirdetett gazdatüntetés gyülekezéshelyére reggel nyolc órakor. Vásárhely határában, a 47-es főút kétsávosra szűkülő szakaszának jobb oldalát zárta le körülbelül nyolcvan gazda.

– Ez a malac bánatában döglött meg, mert csak ígérettem neki – emelte ki autóját csomagtartójából az egyik gazda a csecsemőméretű, néhai jószág tetemét, ezzel is szimbolizálva a gazdálkodók jelenlegi helyzetét. A szemléletes példa a tüntetők szerint közel áll a valósághoz. A nagymágocsi Göbölös János úgy véli, hazugság, hogy ők az adófizetők pénzéből kívánnak élni.

– Hiába szerződtem le, regisztráltak a minisztériumban és a felvásárlónál, nyakamon maradtak a sertések. Pedig amikor aláírtam a viszonylag olcsó hitelt a gazdaságom fejlesztésére, három évre szerződtem, és évente 150-200 sertést akartam leadni – fogalmazott.

– Mindenkét elárverezik a gazdáknak, ha nem történik semmi – fogalmazott Huszár Lajos, a Vásárhelyi Gazdasági Egyesület elnöke, aki úgy érzi, a gazdák az egy-két éve rendkívül kedvező hitelek felvételekor el sem tudták képzelni, hogy majd ráfizetésesen gazdálkodniuk, és a hitel miatt elárverezhetik mindenkét.

A 43-as főútvonalra meghirdetett gazdatüntetésre a többség Csanádpalotáról, Királyhegyesről és Nagylakról jött, de találkoznak makói résztvevővel is. A konvoj a nagylaki benzinkúttól lassú menetben haladt Magyar-

Tüntetők a 47-esen: a számukra előnytelen felvásárlási feltételek módosítását követelték – úgy tűnik, nem hiába.

Fotó: Gyenes Kálmán

csanád felé, majd megállt a két falu között, valahol félúton, a 48-as kilométerszelvényenél, talán ezzel is jelezve: nem engednek a negyvennyolcból.

Mikulán László gazdálkodó, egyben palotai önkormányzati képviselő szerint a vételár még az agrárminisztérium által elismert önköltséget sem fedezi, a hízalók minden egyes sertés leadásán két-három ezer forintot veszítenek.

A sertéstartók aggódnak az uniós csatlakozás miatt is, mert Ausztriában például tíz gazdából nyolc tönkrement a belépést követően, ráadásul nem csak a sertéságazat küzd súlyos gondokkal. Átfogó agrárstratégiát kell kidolgozni, a vidéki földműve-

lők, állattenyésztők zöme ugyanis – helybéli ipar híján – nem tud más megélhetés után nézni.

A kormány megosztotta, „fel-szalámizta” a gazdálkodók érdekképviseletét, ez a legnagyobb baj – mondta a demonstráció egyik résztvevője, Kovács Sándor. Így a kormány azt csinál a mezőgazdasággal, amit akar.

A forgalomlassító demonstrációhoz délelőtt és délután is jó néhányan csatlakoztak. A kocsisor a 43-ason rövid idő alatt másfél kilométeresre duzzadt.

A felpályás útlezárással járó megmozdulás fő szervezője, Mikulán László elmondta: végső elkeseredésükben döntöttek a gazdakörösök a forgalomlassító demonstráció mellett, más eszkö-

zük ugyanis nem maradt arra, hogy tiltakozzanak az érdekképviseleti társszervek által aláírt sertésfelvásárlási megállapodás ellen. Kispál Ferenc, a tüntetést szervező megyei gazdakörök szövetsége elnöke szerint a tüntetéssel a kormány figyelmét akarták felhívni a gazdák tarthatatlan helyzetére. Ez, úgy tűnik, sikerült: kora délután az utakra vonult gazdák befejezték az akciókat, mert hírt kaptak arról, hogy a kormány tárgyalászatához invitálta a gazdakörök képviselőit. Mikulán László a hírt úgy kommentálta: remélik, sikerül javítaniuk a meghirdetett feltételeken, amíg a tárgyalások folynak, nem lesz újabb demonstráció.

B. K. A. – SZ. I. M.

Csúcsra járó ingatlanpiac

KOVÁCS ANDRÁS

Megbolondult az ingatlanpiac, hétről hétre emelkednek a négyzetméterárak, miközben a bankok csúcsra járnak: mindenki rohan kedvezményes hitelt intézni, előtte persze rohant lakást, házat foglalni. Ez a rohanás hozta is a nagy áremelkedést. Ismerősöm megalkudott egy nem zárósztán, jó beosztású panelre a szegedi Felső Tisza part egyik tízemeletesében, le is tett félmilliót. Néhány hét múlva beállított az eladó, visszahozta a foglaló dupláját, mert még jobb áron talált vevőt a lakásra. Ismerősöm gazdagabb lett félmillióval, de neki akkora és olyan lakás kell – ami viszont drágult egymillióval.

A szomszéd két hete még 6,7 millióra mondta 45 négyzetméteres téglaárzonját, ma úgy tűnik, hét és félért veszik meg tőle. (Még nincs négy éve, hogy 2,8 millióért költözhetett bele.) És a vásárló nagyon siet a hitelügyintézésrel, hogy még a mostani feltételek mellett adósdhasson el.

Úgy tűnik azonban, mégsem lesz olyan drasztikus változás a lakáshiteleknel, mint azt a korábbi kiszivárogtatásokból feltételezték az ingatlanpiaci szereplők. Vagyis mi, vevők és eladók, valamint az építetők, közvetítők stb. Ugyanakkor tény, be kell vonatkozni. Valaki kiszámolta, hogy a harmincmilliósi hitelplafonnál havi negyedmillió támogatást kap az államtól a nem éppen rászoruló hitelfelvevő. Logikus, ha ezt meg akarják felezni. Az is elfogadható, ha a bankok hasznát is csökkenteni akarja a büdzsé, négy százalék alatti inflációnál mérsékelheti a kamattámogatást, ha pontosan tudja, mennyit „kaszál” a kedvezményes konstrukción a bank. Mert biztos keres, különben nem keresne a hitelfelvevők kegyeit. Az állam ott sem szívesen adakozik, ahol látja, befektetési célú a lakásvásárlás, ahol az adókedvezmény meg az alberleti díj összege gyakorlatilag nullára hozhatja a havi törlesztőrészt, s ehhez nem is kell olyan nagy kezdőtőke.

Csodálkozom, milyen kevés szó esik az adókedvezményről, ami ma a havi ötvétezer forintra belőlt havi törlesztőrészt gyakorlatilag harmincezerre csökkenti. Az adótörvény pedig évente változik, vagyis ezen akkor szorítanak, árnyalnak, amikor akarnak. Az adókedvezményre ugyanis nem szerződhet a hitelfelvevő, csak a kamatokra. Persze ehhez sem olyan könnyű hozzányúlni, ugyanakkor a második lakáshoz, a tőke fialtatásához nem szívesen ad az állam. Még akkor sem, ha a meglévő építőipari kereslet az adóbevételeket is növeli.

Az egész módosítást úgy kellene megoldani, hogy eszébe ne jusson a magyarnak papíron elvárni, csupán a megmaradó kedvezményekért, ilyen ugyanis volt már az „átkosban”. És arra is figyelni kellene, hogy ha egy kedvezmény csak az időben ébredőknek – a napokban éppen bankba rohángolóknak – jár, az nem igazán egyeztethető össze az alkotmánnyal, legalábbis a hozzáértők szerint nem.

Szerencsére azonban már csak néhányat kell aludni, hogy tisztázódjanak a talán nem is annyira új feltételek, s lassuljon végre ez a nagy rohanás.

A „láthatatlan” hulladék tárolására alig költ az állam

Veszélyezteteti az ivóvizet az elfolyó szennyvíz

A csatornázatlan területeken keletkező folyékony hulladék jelentős része elfolyik a „kiütött” falú derítőaknákból, tönkreteszti a talajt, és a vízadó rétegekbe szivárog. Magyarország lakosainak mintegy fele csatornázatlan területen él.

Becsült számítás szerint az országban egy év alatt 185-190 millió köbméter (tonna) szennyvíz keletkezik, ugyanakkor „hivatalosan” csak 5,5 millió köbmétert helyeznek el a kijelölt lerakótelepeken. A többit ide-oda kiöntik, vagy egyszerűen elszivárog a már eleve lyukasra épített derítógödörökbe. Emiatt folyamatosan szennyeződik a talaj, a fűrészből, mellékanyagokból, mosógépből kifolyó, tisztítatlan víz pedig lassanként már a 10-20 méter mélyen húzódó vízadó rétegbe is lehatol.

Mindezt Nagy György, a Csongrád Megyei Településtudományi Kft. igazgatója fejtette ki. A több évtizedes tapasztalattal rendelkező szakember véleménye szerint százmilliárdok kellenének a szennyvízkezelés megoldására, de a jelek szerint az államnak egyelőre sem pénze, sem elképzelése a helyzet javítására.

Az igazgató mondanivalója alátámasztására a hulladékgazdálkodási törvényre hivatkozott: a tervek szerint öt év alatt szilárd hulladék kezelésére 130 milliárd forintot, míg a folyékony hulladék gyűjtésére és szakszerű elhelyezésére mindössze 500 millió forintot költenek, miközben az utóbbi

hulladékfajtából negyvenszer annyi keletkezik, mint a másikkal. Kicsit kézzelfoghatóbb számarányokban: egy tonna szilárd hulladékra 5 ezer 400 forint, egy köbméter szennyvízre 54 fillér(!) jut.

Ráadásul a csatornázatlan területeken élők nem érdekeltek a gyakori „szippantásban”, vagyis abban, hogy zárt falú, jól szigetelt aknában gyűjtsék a háznál keletkező szennyvizet, s ha teli az emésztő, megrendeljük az elszállítását. A szippantás költsége ugyanis a csatornadíj mintegy öt-tízszere, s ha egy négytagú család elvitetné az összes szennyvizet, évente több száz ezer forintot is rákölthetne a gyakori szippantásokra.

A helyzetet jól illusztrálja, hogy az egy köbméter folyékony hulladék kezelésére nyújtott ártámogatás ma mindössze 100 forint – éppen annyi, mint 12 évvel ezelőtt.

A településtudományi kft. igazgatója szerint alapvető változás szükséges a fejlesztés-támogatás rendszerében: a beruházások (amelyeknek szükségességét természetesen senki sem vitatja) helyett a fogyasztók támogatására kellene költeni. Az kapna jelentős díjkiegészítést, aki bizonyíthatóan zárt aknában gyűjti, és rendszeresen elviteti a szennyvizet – emellett segíteni kellene a költséges beruházásokat nem igénylő, természetes szennyvízkezelési módok (nádatelepítés, injektálás, bakhátas – ekeárkos – elhelyezés) terjedését.

NY. P.

Virágkiállítás és vásár Szegeden

Május 16-18. között a nagybani virágpiacra virág- és kertészeti szakkiállítást, valamint vásárt rendeznek.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Holnap délelőtt 11 órakor Botka László szegedi polgármester nyit-

ja meg a Privi Kft. nagybani virágpiacán, a Röskei út mellett a vásárnap estig nyitva tartó virág- és kertészeti szakkiállítás és vásár szakmai programját.

Magát a kiállítást délután 3-kor Németh Imre agrárminiszter ajánlja a szegediek és a környékeliek figyelmébe, s adja át

hivatalosan is a teret a vendégeknek. A vásár helyszínére félóránként ingyenes buszjáratok indulnak a Kiss Ernő utcából, a Széchenyi tér sarkáról. A helyszínen virágkötészeti és szakmai bemutatókkal, vásárral, gyermekprogramokkal várják az érdeklődőket.

A SOLE új üzemcsarnokát is megmutatták a szegedi polgármesternek

Kilátásban 80 munkahely

Befejezéséhez közeledik a SOLE Hungária Rt. szegedi központjában egy másfél milliárd forintos beruházás. A cég vezetője a helyszínen találkozott a szegedi polgármesterrel.

Hosszú távra tervezi szegedi jelenlétét a SOLE Hungária Rt. olasz szakmai befektetője és többségi tulajdonosa. Ezt jelzi, hogy 2002-ben 1,5 milliárd forint értékű beruházásba kezdett a Budapesti út melletti központi telepén. Az új üzemcsarnok – amelyben gyártósor és raktár kapott helyet – kialakítása lassan a befejezéséhez közeledik, többek között ezt a létesítményt is megtekintette tegnap Botka László, Szeged polgármestere. De a látogatásnak célja volt az is, hogy a befektető és a városvezetés szorosabbra fűzze kapcsolatait.

Gerald Lenihan, a SOLE Rt. vezérigazgatója elmondta, 2002-ben Magyarországon több mint 2 milliárd forintot fordítottak beruházásra, ebből 1,5 milliárdot áldoztak a szegedi termelőkapacitás bővítésére és egy új raktár, logisztikai központ kialakítására. A vezérigazgató tájékoztatása szerint a termelés koncentrációjára készülnek, ezért pásztói és makói üzemükből gyártósorokat telepítenek a Tisza-parti városba. Ez azzal jár, hogy Szegeden 80 emberrel többet foglalkoztatnak majd a jelenlegi 300 fős alkalmazotti létszámon felül.

Aira a kérdésre, miszerint ugyanez a lépés Makón elbocsátásokkal jár-e együtt, Gerald Lenihan azt válaszolta: az ottani 180 alkalmazottból 50 vesztíti el a feladatát azzal, hogy a túrós csoki gyártósora Szegedre költö-

Csúcstechnológia a szegedi tejüzemben.

Fotó: Schmidt Andrea

zik, ám egy részük vállalta az ingázást. A maradék közül azonban csak néhánynak kell elbúcsúzniuk állásuktól, mivel Makón bővíteni szeretnék a hagyományos Feta-sajt gyártását. Egy vonal Szegedre költöztetésével csak a meglévő zsúfoltságot szüntetik meg. Hozzátette: Makón nincs lehetőség az üzem megnagyobbítására, mivel nem sikerült a gyár körül földtulajdonhoz jutniuk.

Botka László elmondta, a SOLE fejlesztéseit városi érdekeknek tekinti, s minden segítséget megadnak a beruházónak. Kifejtette

F. K.